

5-SINF MUSIQA FANIDAN I CHORAK NAZORAT ISHI VARIANT I

1. Orkestr va oddiy cholg‘u ansambli o‘rtasidagi farqni tarkibi va vazifasi asosida tushuntiring.
2. Dirijor nima sababdan orkestr ijrosining markaziy boshqaruvchisi hisoblanadi?
3. Simfonik orkestrdagi to‘rtta asosiy cholg‘u guruhini sanab, ularning tembr farqini izohlang.
4. Yog‘och damli cholg‘ularning past va yuqori registrdagi tembr o‘zgarishini tushuntiring.
5. Mis damli cholg‘ular nima uchun tantanavor kayfiyat yaratishda samarali hisoblanadi?
6. Torli-kamonli cholg‘ular nega inson ovozigacha yaqin cholg‘ular deb qaraladi?
7. O‘zbekiston Respublikasi Davlat madhiyasini orkestr ijrosida tinglaganda qaysi ifoda vositalari tantanavorlikni kuchaytiradi?
8. Bolalar xori va simfonik orkestr ijrosidagi madhiyada vokal va cholg‘u birligi qanday namoyon bo‘ladi?
9. O‘zbek xalq cholg‘ulari orkestri simfonik orkestrdan qaysi jihatlari bilan farqlanadi?
10. O‘zbek xalq cholg‘ulari orkestrida yetakchi cholg‘ular bilan jo‘r bo‘luvchi cholg‘ular vazifasini taqqoslang.
11. Past registrdagi cholg‘ular asarning umumiy tovush boyligiga qanday hissa qo‘shadi?
12. Skripka kaliti va bas kaliti qaysi notalarni tayanch qilib olishini tushuntiring.
13. Nima uchun o‘rta va yuqori registr notalari ko‘proq skripka kalitida yoziladi?
14. Partiturada cholg‘ularning qat‘iy tartibda joylashuvi dirijor ishiga qanday yordam beradi?
15. Kuz mavzusidagi musiqiy asarlarda tabiat tasviri qanday tovush vositalari bilan yaratiladi?
16. P.I.Chaykovskiyning ‘Yil fasllari’ asarlarida kuz kayfiyatining rang-barangligi qanday tasvirlangan deb o‘ylaysiz?
17. ‘Oltin kuz qo‘shig‘i’ matni bilan kuy orasidagi uyg‘unlikni izohlang.
18. Doira usulidagi ‘bak’ va ‘bum’ zarblarining farqini tushuntiring.
19. Doirada usul nima uchun xalq qo‘shiqlari va raqslariga jo‘r bo‘lishda muhim hisoblanadi?
20. O‘rta Osiyo xalqlarining torli, damli va zarbli cholg‘ulari madaniy yaqinlikni qanday ko‘rsatadi?
21. Qo‘biz va rubob ijrosini tovush hosil qilish usuli bo‘yicha taqqoslang.
22. Rus xalq cholg‘ulari orkestridagi balalayka va bayan qanday milliy ohang xarakterini beradi?
23. To‘xtasin Jalilov ijodida xalq qo‘shiqchilik uslubining tabiiyligi nimada ko‘rinadi?
24. Mutal Burhonovning Davlat madhiyasi va bolalar qo‘shiqlari orasidagi uslub farqini tushuntiring
25. I CHORAK mavzulari asosida musiqada cholg‘u tembri, kalit va kayfiyat o‘rtasidagi bog‘lanishni umumlashtiring.

5-SINF MUSIQA FANIDAN I CHORAK NAZORAT ISHI VARIANT II

1. Orkestr deganda faqat ko'p cholg'u emas, balki boshqarilgan uyg'un ijro tushunilishini izohlang.
2. Dirijorning imo-ishoralari ijrochilar uchun qanday amaliy vazifani bajaradi?
3. Simfonik orkestrda yog'och damli va mis damli cholg'ularning tembr vazifasini taqqoslang.
4. Zarbli cholg'ular orkestrda qaysi holatlarda ayniqsa muhim bo'lib qoladi?
5. Torli-kamonli cholg'ularning orkestrdagi eng katta guruh bo'lishi nimadan dalolat beradi?
6. Orkestrdagi registr tushunchasini cholg'ular misolida izohlang.
7. Davlat madhiyasi ijrosida vokal qism bilan cholg'u qismi o'rtasidagi nisbat qanday bo'lishi kerak deb o'ylaysiz?
8. Xalq cholg'ulari orkestri milliy ohangni saqlashda qanday rol o'ynaydi?
9. O'zbek xalq cholg'ulari orkestridagi besh guruhning tuzilishi asar ijrosiga qanday qulaylik yaratadi?
10. Nay, chang, g'ijjak va rubob prima nima sababdan yetakchi cholg'ular sirasiga kiradi?
11. Dutor bas va g'ijjak kontrabas kabi cholg'ular bo'lmasa asar tovushida qanday kamchilik seziladi?
12. Skripka (sol) kaliti va bas (fa) kalitining nota yo'lidagi aniq o'rni izohlang.
13. Musiqa yozuvda kalit bo'lmasa notalarni o'qish nima uchun qiyinlashadi?
14. Partitura nima va u oddiy nota yozuvidan nimasi bilan farq qiladi?
15. Kuz haqidagi musiqa asarlarida tabiatdagi sokinlik va o'zgarish kayfiyati qanday ifodalanadi?
16. 'Sentabr. Ov', 'Oktabr. Kuz qo'shig'i', 'Noyabr. Uchlik' parchalari kayfiyat jihatidan qanday farqlanadi?
17. Kuz faslini ifodalovchi she'r va musiqa o'rtasidagi umumiylikni tushuntiring.
18. Doiraning tuzilishi uning tembriga qanday ta'sir ko'rsatadi?
19. Usulni yozishda 'bak' va 'bum' bo'g'inlaridan foydalanishning qulayligini izohlang.
20. Dunyo xalqlarining musiqa cholg'ulari turli bo'lsa-da, ularni birlashtiruvchi jihat nimada?
21. Qo'bizning torli-kamonli, rubobning esa mezrobli cholg'u bo'lishi ijro xarakterini qanday o'zgartiradi?
22. Rus xalq cholg'ulari orkestri tovushida qaysi milliy xarakter seziladi deb o'ylaysiz?
23. To'xtasin Jalilovning xalq sevib eshitadigan qo'shiqlari uzoq yashab kelayotganining sababini tushuntiring.
24. Mutal Burhonovning ijodi o'zbek musiqa madaniyatida qanday ko'lamga ega ekanini izohlang.
25. I CHORAK bo'yicha xulosa sifatida orkestr, xalq cholg'ulari va kalitlar mavzularining o'zaro bog'liqligini yozing.

5-SINF MUSIQA FANIDAN II CHORAK NAZORAT ISHI

VARIANT I

1. O‘zbek xalq kuylari nima sababdan xalq og‘zaki musiqasining muhim qismi hisoblanadi?
2. ‘Lazgi’, ‘Tanovar’ va ‘Yallama yorim’ kuylarini kayfiyat jihatidan taqqoslang.
3. Xalq kuylarining jozibadorligi oddiy inson hayoti bilan qanday bog‘langan?
4. Shermat Yormatovning bolalar xor san‘ati rivojiga qo‘shgan hissasini tushuntiring.
5. ‘Bulbulcha’ ansamblining mashhurligi nimadan dalolat beradi?
6. ‘Bu qaysi cholg‘uning ovozi?’ kabi topshiriqlar eshituv madaniyatini qanday rivojlantiradi?
7. Cholg‘u tembrini eshitib farqlash nima uchun musiqiy savodning muhim ko‘nikmasi hisoblanadi?
8. Musiqiy shakl tushunchasini oddiy qo‘shiq misolida izohlang.
9. Kuplet va naqorat qo‘shiq shaklini qanday tashkil qiladi?
10. Sahnaviy musiqa janrlari oddiy konsert ijrosidan nimasi bilan farqlanadi?
11. Balet, opera va musiqali drama janrlarining umumiy va farqli tomonlarini yozing.
12. Sahnaviy asarlarda musiqa nima uchun obraz yaratish vositasi bo‘lib xizmat qiladi?
13. Musiqada qish mavzusi ko‘proq qanday ifoda vositalari bilan tasvirlanadi deb o‘ylaysiz?
14. Qish haqidagi qo‘shiqlarda sokinlik va sovuqlik kayfiyati qanday beriladi?
15. Fa major va re minorning kayfiyat farqini tushuntiring.
16. Qasida janri nima va u nima uchun tantanavor ruhga yaqin hisoblanadi?
17. Kantata va oratoriya janrlarini hajm va mazmun ko‘lami jihatidan taqqoslang.
18. ‘A.Navoiyga qasida’ kabi asarlarda she‘riy matn bilan musiqa qanday uyg‘unlashadi?
19. Xor bo‘lib kuylashda bir ovozli va ko‘p ovozli ijroning farqini tushuntiring.
20. Bolalar xor asarlarida matn ravshanligi nima uchun muhim?
21. Milliy kuylarni xor uchun qayta ishlash ularning ta’sirchanligini qanday oshiradi?
22. Musiqiy shaklni bilish asarni tinglash va tahlil qilishda qanday yordam beradi?
23. Sahnaviy musiqa janrlarini o‘rganish o‘quvchining estetik didiga qanday ta’sir qiladi?
24. Qish mavzusidagi musiqa va xalq kuylarini qiyoslaganda qaysi umumiy kayfiyat unsurlarini topish mumkin?
25. II CHORAK mavzulari asosida kuy, shakl va sahnaviy janrlarning bir-biri bilan bog‘liqligini umumlashtiring.

5-SINF MUSIQA FANIDAN II CHORAK NAZORAT ISHI

VARIANT II

1. O‘zbek xalq kuylari nima uchun musiqiy merosning tirik qatlami hisoblanadi?
2. Xalq kuylarini tinglaganda ularning mazmunini faqat so‘zsiz ham his etish mumkinligini tushuntiring.
3. ‘Lazgi’ va ‘Tanovar’ asarlarida harakat va kayfiyatning qanday farqini sezish mumkin?
4. Sh.Yormatov ijodida bolalar xori uchun asar yaratishning tarbiyaviy ahamiyatini izohlang.
5. ‘Bulbulcha’ jamoasi faoliyati bolalar ijodiyoti uchun qanday namuna bo‘la oladi?
6. Cholg‘u ovozini tinglab aniqlash uchun qaysi eshituv belgilariga e‘tibor beriladi?
7. Musiqiy shaklni tushunmasdan turib asar tuzilishini to‘liq anglash nega qiyin?
8. Qo‘shiq shaklida kuplet va naqoratning navbat bilan kelishi tinglovchiga qanday ta’sir qiladi?
9. Murakkabroq qo‘shiqlarda shaklning o‘zgarishi mazmunga qanday xizmat qiladi?
10. Sahnaviy musiqa janrlarida dekor, harakat va musiqa o‘rtasidagi bog‘liqlikni tushuntiring.
11. Opera va baletda obraz yaratish vositalari qaysi jihati bilan farqlanadi?
12. Musiqali drama janrida so‘z va kuy munosabati qanday bo‘ladi?
13. Qish mavzusidagi musiqiy asarlarda ritm va temp ko‘pincha qanday tanlanadi?
14. Qish qo‘shiqlarida mayin va sokin ohang nima sababdan ko‘p uchraydi?
15. Major va minor ladlari musiqaning kayfiyatini qanday o‘zgartiradi?
16. Qasida janrida madh etish ruhi nima uchun kuchli bo‘ladi?
17. Kantata va oratoriyada jamoaviy vokal ijroning vazifasi nimada?
18. Musiqiy shaklni noto‘g‘ri his qilish ijro va tahlilda qanday xatolarga olib keladi?
19. Xor ijrosida birgalikda nafas olish va artikulyatsiya birligi nima uchun muhim?
20. Bolalar qo‘shiqlarida sodda shakl bo‘lishi nimaga yordam beradi?
21. Milliy kuylarni saqlab qolishda bolalar ijrosining o‘rni qanday?
22. Sahnaviy musiqa asarlari tomoshabinning tasavvuriga qanday ta’sir ko‘rsatadi?
23. Qish va xalq kuylarida tabiat kayfiyati turlicha tasvirlansa-da, ularni nima birlashtirib turadi?
24. II CHORAK dagi barcha mavzular ichida musiqiy shakl nega tayanch tushuncha hisoblanadi?
25. II CHORAK bo‘yicha umumiy xulosa yozib, xalq kuyidan sahnaviy janrgacha bo‘lgan rivojlanishni izohlang.

5-SINF MUSIQA FANIDAN III CHORAK NAZORAT ISHI

VARIANT I

1. O‘zbek xalq raqslari milliy xarakter va urf-odatlarini qanday ifodalaydi?
2. Bir xalqning raqsi uning hayot tarzi va estetik qarashlari bilan qanday bog‘liq bo‘ladi?
3. Farg‘ona-Toshkent raqs maktabining asosiy uslubiy xususiyatlarini tushuntiring.
4. Xorazm raqs maktabida jo‘shqinlik qanday harakatlar orqali namoyon bo‘ladi?
5. Buxoro raqs maktabining salobatli xarakterini izohlang.
6. M.Turg‘unboyevaning o‘zbek raqs san‘ati taraqqiyotidagi o‘rnini tushuntiring.
7. Tamaraxonim ijodi o‘zbek sahna madaniyatiga qanday ta‘sir ko‘rsatgan?
8. Muxtor Ashrafiy nima uchun o‘zbek professional musiqasi tarixida muhim shaxs hisoblanadi?
9. Muxtor Ashrafiy ijodida sahnaviylik va milliylik qanday uyg‘unlashgan deb o‘ylaysiz?
10. Bolalar xalq qo‘shiqlari nima sababdan sodda, esda qoluvchi va tarbiyaviy ruhga boy bo‘ladi?
11. Bolalar qo‘shiqlarida matn va kuy soddaligi nima uchun muhim?
12. Shashmaqomni oddiy qo‘shiqdan farqlovchi asosiy belgilarni tushuntiring.
13. Shashmaqomning o‘zbek va tojik madaniyatidagi umumiy o‘rni nimada?
14. Maqom maktablari — Buxoro, Xorazm, Farg‘ona-Toshkent — nima uchun alohida tilga olinadi?
15. Yunus Rajabiy maqom merosini saqlash va targ‘ib etishda qanday ish qilgan?
16. Turg‘un Alimatov ijodini milliy cholg‘u ijrochiligi bilan bog‘lab tushuntiring.
17. Bir ijrochining shaxsiy uslubi milliy musiqani qanday boyitadi?
18. O‘zbekiston akademik xonandalari deganda qanday ijro maktabi tushuniladi?
19. Akademik vokal va xalqona kuylash uslubi o‘rtasidagi farqni izohlang.
20. Jenisbek Piyazov ijodi orqali o‘zbek vokal san‘ati qanday xalqaro darajaga ko‘tarilganini tushuntiring.
21. Erkak va ayol opera ovozlarning farqini misollar bilan izohlang.
22. Musiqada bahor mavzusi odatda qanday kayfiyat va ifoda vositalari bilan tasvirlanadi?
23. Bahor haqidagi kuy va qo‘shiqlarda yangilanish ruhi qanday seziladi?
24. III CHORAK mavzulari asosida raqs, maqom va akademik vokalning umumiy estetik vazifasini tushuntiring.
25. III CHORAK bo‘yicha umumiy xulosa yozib, milliy meros va professional ijro o‘rtasidagi bog‘lanishni ko‘rsating.

5-SINF MUSIQA FANIDAN III CHORAK NAZORAT ISHI VARIANT II

1. O‘zbek xalq raqslari nima sababdan faqat harakat emas, balki musiqiy obraz san’ati ham hisoblanadi?
2. Milliy raqslar orqali xalq xarakteri va tarixiy xotira qanday namoyon bo‘ladi?
3. Farg‘ona-Toshkent va Xorazm raqs uslublarini kayfiyat va plastika bo‘yicha taqqoslang.
4. Buxoro raqs uslubidagi nafislik va salobatni qanday tasvirlash mumkin?
5. M.Turg‘unboyeva faoliyatining o‘zbek raqs maktablari rivojiga ta’sirini tushuntiring.
6. Tamaraxonimning sahnadagi mahorati milliy raqsni ommalashtirishga qanday xizmat qilgan?
7. Muxtor Ashrafiyning kompozitor sifatidagi ahamiyatini o‘zbek musiqiy teatri bilan bog‘lab izohlang.
8. Professional kompozitor ijodi bilan xalqona musiqiy zamin o‘rtasidagi bog‘lanishni tushuntiring.
9. Bolalar xalq qo‘shiqlarida tarbiyaviy mazmunning kuchli bo‘lishiga sabab nima?
10. Bolalar qo‘shiqlari orqali milliy qadriyatlar qanday yetkaziladi?
11. Shashmaqom janrining ‘musiqiy meros’ deb atalishi nimadan dalolat beradi?
12. Shashmaqomda kuy va yuqori professional vokal san’ati qanday birlashadi?
13. Maqomning uzoq tarixiy taraqqiyoti uning bugungi qiymatini qanday belgilaydi?
14. Tanbur notasi ixtirosi maqom san’atiga qanday qulaylik olib kelgan?
15. Yunus Rajabiy xizmatlari bo‘lmaganida maqom merosi bilan bog‘liq qanday xavf tug‘ilishi mumkin edi?
16. Turg‘un Alimatov ijrochiligi orqali milliy cholg‘u tovushining qanday nozik tomonlari namoyon bo‘ladi?
17. Mumtoz cholg‘u ijrosi va ommaviy estrada ijrosi o‘rtasidagi farqni tushuntiring.
18. O‘zbekiston akademik xonandalari ijodi nega professional vokal maktabining belgisi hisoblanadi?
19. Akademik xonandalikda ovoz tembri, nafas va talaffuzning o‘rni qanday?
20. Jenisbek Piyazov ijodini zamonaviy o‘zbek opera san’ati yutug‘i sifatida baholang.
21. Ayol va erkak opera ovozlari sahna obrazini yaratishda qanday turlicha ta’sir ko‘rsatadi?
22. Bahor mavzusidagi musiqa asarlarida jo‘shqinlik va yangilanish tuyg‘usi qanday ifodalanadi?
23. Musiqada bahor va musiqada kuz mavzularining ifoda farqini taqqoslang.
24. III CHORAK dagi mavzular asosida milliy raqs, maqom va vokal san’ati o‘rtasidagi o‘zaro ta’sirni izohlang.
25. III CHORAK bo‘yicha umumiy xulosa yozib, bu chorakning estetik va tarbiyaviy ahamiyatini baholang.

5-SINF MUSIQA FANIDAN IV CHORAK NAZORAT ISHI VARIANT I

1. Sulaymon Yudakov ijodining o'zbek musiqasidagi o'rnini tushuntiring.
2. Kompozitor shaxsiy uslubi uning qo'shiqlari va sahnaviy asarlarida qanday seziladi?
3. Qoraqalpoq musiqa ijodi o'ziga xosligini qaysi belgilar orqali namoyon etadi?
4. Qoraqalpoq xalq qo'shiqlari va o'zbek xalq qo'shiqlari o'rtasidagi umumiylik va farqlarni izohlang.
5. Vokal haqida tushuncha deganda faqat kuylash emas, yana qanday bilimlar tushuniladi?
6. Vokal ijroda nafas, talaffuz va tembrning bir-biriga bog'liqligini tushuntiring.
7. Akademik vokal bilan xalqona kuylash uslubining farqini yozing.
8. Iogann Sebastyan Bax nima uchun jahon musiqa tarixida buyuk kompozitor sifatida e'tirof etiladi?
9. Bax ijodida polifoniya va intizomli musiqiy tafakkur qanday ahamiyatga ega?
10. Jahon kompozitori ijodini o'rganish milliy musiqa savodini boyitishga qanday yordam beradi?
11. Dirijorlik san'ati nima uchun faqat qo'l harakati emas, balki tafakkur va eshituv san'ati ham hisoblanadi?
12. Dirijor ijrochilarni bir butun jamoaga aylantirish uchun nimalarga e'tibor beradi?
13. 2/4, 3/4 va 4/4 o'lchovlarga dirijorlik qilishdagi farqni tushuntiring.
14. Dirijorlik mashqlarida kuchli va kuchsiz hissalarini his qilish nega muhim?
15. 'Men xonanda bo'laman! Men sozanda bo'laman! Men bastakorman!' mavzusi o'quvchida qanday ijodiy tasavvur uyg'otadi?
16. Xonanda, sozanda va bastakor faoliyatlarini vazifasi jihatidan taqqoslang.
17. Bir asarni ijro etishda xonanda va sozanda qanday hamkorlik qiladi?
18. Bastakor asar yaratishda hayotiy kuzatuv va ichki kechinmalardan qanday foydalanadi?
19. Qoraqalpoq musiqa ijodini o'rganish O'zbekiston madaniy xilma-xilligini tushunishga qanday yordam beradi?
20. Vokal tayyorgarligisiz murakkab qo'shiqni ijro etish nima uchun qiyin?
21. Jahon musiqasi va milliy musiqa namunalarini birgalikda o'rganishning foydasini izohlang.
22. Dirijor bo'lmagan jamoaviy ijroda qanday qiyinchiliklar paydo bo'lishi mumkin?
23. Ijodiy kasblarni erta tanishning bolalar musiqiy rivojiga qanday ta'siri bor?
24. IV CHORAK mavzulari asosida ijod, ijro va boshqaruv tushunchalarining o'zaro bog'lanishini tushuntiring.
25. IV CHORAK bo'yicha umumiy xulosa yozib, chorakning musiqiy va tarbiyaviy ahamiyatini baholang.

5-SINF MUSIQA FANIDAN IV CHORAK NAZORAT ISHI

VARIANT II

1. Sulaymon Yudakov ijodi nima sababdan o'zbek bastakorlik maktabida alohida o'rin tutadi?
2. Kompozitorning individual uslubi asar kayfiyati va kuy tuzilishida qanday ko'rinadi?
3. Qoraqalpoq musiqa ijodini milliy rang-baranglik namunasi sifatida izohlang.
4. Qoraqalpoq xalq qo'shiqlarida kuy, matn va ijro o'rtasidagi birlikni tushuntiring.
5. Vokal tushunchasiga ovoz tarbiyasi va ijro madaniyati nima uchun kiradi?
6. Kuylashda to'g'ri nafas olinmasa, asar ijrosida qanday kamchiliklar yuz beradi?
7. Xalqona vokal va akademik vokalning tovush chiqarish usuli jihatidan farqini tushuntiring.
8. I.S.Bax ijodining jahon musiqasi taraqqiyotidagi o'rni nimada?
9. Bax asarlarining bugungi kungacha qadrlanishi nimadan dalolat beradi?
10. Jahon kompozitorlarini o'rganish o'quvchining musiqiy dunyoqarashini qanday kengaytiradi?
11. Dirijorlik san'ati tinglovchi ko'rmaydigan, lekin eshitadigan natijani qanday boshqaradi?
12. Dirijor orkestr, xor va yakkaxon ijrochilarni birgalikda boshqarishda qaysi ko'nikmalarga tayanadi?
13. 2 hissali va 3 hissali o'lchovlarga dirijorlik qilish harakatlaridagi farqni izohlang.
14. O'lchovga mos dirijorlik qilinmasa jamoa ijrosida qanday xatolar yuz beradi?
15. 'Men xonanda bo'laman! Men sozanda bo'laman! Men bastakorman!' mavzusi musiqiy kasblar haqidagi tasavvurni qanday boyitadi?
16. Xonanda bo'lish uchun qanday, sozanda bo'lish uchun qanday, bastakor bo'lish uchun qanday sifatlar kerak?
17. Sozanda ijrosida texnika va his-tuyg'u birligi nima uchun muhim?
18. Bastakor asar yaratishda tinglagan kuylar va milliy merosdan qanday ilhom olishi mumkin?
19. Qoraqalpoq va o'zbek musiqiy an'alarini taqqoslash madaniy yaqinlikni qanday ko'rsatadi?
20. Vokal mashqlari ovozni asrash va rivojlantirishda qanday rol o'ynaydi?
21. Jahon musiqasi namunalarini tinglash bilan milliy musiqani chuqurroq tushunish o'rtasida qanday bog'lanish bor?
22. Dirijorning ichki eshituv qobiliyati nimani anglatadi?
23. Ijodiy kasblar bilan tanishish bolada san'atga hurmatni qanday shakllantiradi?
24. IV CHORAK mavzulari asosida musiqada ijrochi, yaratuvchi va boshqaruvchining umumiy maqsadini yozing.
25. IV CHORAK bo'yicha umumiy xulosa chiqarib, yil davomida o'rganilgan bilimlarning yakuniy ahamiyatini tushuntiring.